

TILSYNS- RAPPORT

Vedtak om avslag på søknad om akkreditering av fagskoleutdanning

Bærekraft ved Fagskolen i Agder

2020

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	Fagskolen i Agder, organisasjonsnummer 974 573 946
Fagskoleutdanningens navn	Bærekraft
Utdanningsform	Stedbasert og nettbasert
Sakkyndige	Torstein Gaasdalen, Henning Skau, Inger Vagle og Asgeir Finserås
Dato for vedtak	25.11.2020
NOKUTs saksnummer	20/08420

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Hva søknaden gjelder

Fagskolen i Agder søkte NOKUT til søknadsfristen 15. september 2020 om akkreditering av *Bærekraft* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er

- 5 studiepoeng
- stedbasert og nettbasert

Den stedbaserte undervisningen vil være i Grimstad og Kristiansand.

Dispensasjon fra regelverk - bransjeprogram innen industri- og byggenæringen

Utdanningen inngår også i bransjeprogrammet for industri- og byggenæringen, og er omfattet av dispensasjoner fra Kunnskapsdepartementet. Departementet har gitt dispensasjoner fra følgende faglige krav:

- Fagskoleloven § 4 andre ledd og fagskoletilsynsforskriften § 3-1 femte ledd om nedre grense for fagskoletilbud på 30 studiepoeng.
- Fagskoletilsynsforskriften § 3-1 andre ledd om samarbeid med yrkesfeltet.
- Fagskoletilsynsforskriften § 3-2 om læringsutbytte. Søkerne måtte utarbeide et læringsutbytte for studietilbudet, men det kreves ikke fullt samsvar med nivå 5, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Vi viser her fagskoletilsynsforskriften fra 2018 da det var denne som var gjeldende da dispensasjonsbrevet ble utformet og sendt.

Bransjeprogrammet er etter departementets mening å anse som et organisatorisk og pedagogisk forsøk fra gjeldende regler på fagskolefeltet, jf. fagskoleloven § 40. Studiekvalitetsforskriften kapittel 5 gir nærmere bestemmelser om akkreditering (godkjenning) av fagskoler. Kapitlet inneholder i § 5-7 en bestemmelse som også gir departementet adgang til å dispensere fra bestemmelser i forskriften:

Departementet kan gjøre unntak fra bestemmelsene i forskriften i forbindelse med prøveordninger for tilbydere av fagskoleutdanning, og fastsette retningslinjer for disse.

En eventuell akkreditering ville kun vært gyldig i perioden for forsøket, og ville automatisk bortfalt når forsøket etter fagskoleloven § 40 avsluttes. I tråd med utlysningen av tilskuddsordningen omfatter dette i utgangspunktet en ramme på inntil 2 og 3 år.

Innhold

Hva søknaden gjelder	3
1 Vedtak.....	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning.....	7
2.1 Utdanningens navn	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur	7
2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet	8
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse	9
2.5 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler	10
2.6 Opptakskrav	10
2.7 Politiattest.....	11
2.8 Skikkethetsvurdering.....	12
2.9 Fagmiljø og sensorer.....	12
Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser	16
Vedlegg 2: Sakkyndige	17

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Bærekraft*, 5 studiepoeng stedbasert og nettbasert undervisning, ved Fagskolen i Agder er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

Følgende krav er ikke oppfylt:

- Utdanningens navn (fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a)
- Utdanningens faginnhold og struktur (fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b)
- Overordnet læringsutbyttebeskrivelse (fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt)
- Opptakskrav (fagskoleforskriften § 7 første avsnitt)
- Fagmiljøets størrelse og kravspesifikasjon (fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt)
- Sensorenes kompetanse (fagskoletilsynsforskriften § 2-5)

I kapittel 2 har vi begrunnet vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 15. september 2020.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak – § 28
- Klagefrist – § 29
- Innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- Klageinstans – §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig – § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18.

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1:

- «Utdanningen skal ha
a. et dekkende navn.»

NOKUTs vurdering:

Navnet er ikke dekkende for utdanningen.

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Bærekraft*. Begrepet «bærekraft» er altfor generelt og kan oppfattes misvisende for en kort modul på 5 studiepoeng.

Navnet på utdanningen skal speile utdanningens læringsutbytte. Det er lite samsvar mellom navnet *Bærekraft* og læringsutbyttebeskrivelsene. Læringsutbyttet er også altfor ambisiøst og overordnet. Navnet er derfor ikke dekkende for den omsøkte utdanningen. Dere kan lese mer om vurderingen av de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene i punkt 2.4.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1:

- «Utdanningen skal ha [...] b. et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

NOKUTs vurdering:

Utdanningens faginnhold og struktur er ikke egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet.

Det er oppgitte innholdet i utdanningen *Bærekraft* har tre hovedtemaer:

Bærekraft

- Sentrale begreper innen bærekraftig utvikling
- Hvorfor tenke bærekraftig utvikling

- Behovet for endring
- Globale utfordringer og avtaler. FNs bærekraftsmål
- Bedriftenes plassering i global verdikjede
- Miljø og klimautfordringer
- Bærekraft som konkurranseelement

Ressurser og ressurseffektivisering

- Hva er ressurser?
- Fornybare og ikke fornybare ressurser
- Ressursens livsløp og verdikjede
- Optimal utnyttelse av ressurser
- Prosessforståelse: fra råvare til ferdigvare
- Avfall og biprodukt
- Ressurspyramiden

Verdikjeder

- Lineære verdikjeder
- Sirkulære verdikjeder

De sakkyndige har vurdert at temaene som inngår i utdanningen er relevante og at det kunne vært mulig å oppnå læringsutbyttet på et svært overordnet nivå, dersom omfanget av utdanningen var større. Emnene, som læringsutbyttebeskrivelsen, er for ambisiøse og omfattende med tanke på at dette er et emne på kun 5 studiepoeng. Fagskolen må justere faginnholdet og strukturen i samsvar med endringene i navnet og læringsutbyttet for utdanningen.

2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1:

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

NOKUTs vurdering:

Dere har dokumentert et samarbeid som er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Fagskolen i Agder har samarbeidet med relevante næringsaktører i utarbeidelsen av de fem omsøkte utdanningsmodulene innen Treindustri. Bedriftene har kommet med innspill til innhold i modulene, samt gitt hørings svar. Bedriftene som har bidratt er følgende: Telemark treindustri, Sør laminering, Strai Kjøkken, Uldal Birkelan, Solfjeld AS og Bergene Holm. Bedriftene har blant annet gitt innspill til læringsutbyttebeskrivelser,

tema i modulene og utforming av innhold i faglige innleveringer. Bedriftene har også gitt innspill til modulenes omfang i antall studiepoeng.

De nevnte bedriftene vil bidra med årlige revisjoner av studieplanen, samt stille med forelesere til modulene. De vil også gi faglige råd i framtidig arbeid med utdanningsmodulene. Det er i 2020 etablert en egen klynge for bedrifter innen treindustri i Agder. Fagskolen i Agder har inngått samarbeid med klyngen om deltakelse i fagråd, der det skal holdes årlig møte for evaluering og videreutvikling av utdanningsmodulene. Klyngen vil også bistå med bedriftsbesøk for studentene og samarbeid om prosjektoppgaver.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1:

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

NOKUTs vurdering:

Det samlede læringsutbyttet er ikke relevant for yrkesfeltet og yrkesutøvelsen.

Læringsutbyttet gir ikke en tilfredsstillende beskrivelse av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, men er i tråd med NKR.

Læringsutbyttebeskrivelsene fremstår som for generelle, og er ikke godt egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner. I første punkt under kunnskaper brukes begrepet "bærekraft", mens i andre læringsutbytter brukes "bærekraftig utvikling". Begrepene «bærekraft» og «bærekraftig utvikling» kan brukes i mange kontekster, og læringsutbyttet framstår som lite fagspesifikt.

Læringsutbyttebeskrivelsene er også omfattende, ambisiøse og vide for en utdanning på fem studiepoeng. For eksempel er beskrivelsen «kartlegge og identifisere ulike forbedringstiltak for effektiv ressursutnyttelse» både en vag og ambisiøs beskrivelse. Fagskolen må spisse beskrivelsene til et mer avgrenset fagområde, og sikre at læringsutbyttet samsvarer både med utdanningens navn, omfang og innhold.

Fordi dette er en kort modul er det forståelig at beskrivelsene ender på et litt overordnet nivå, men det er likevel viktig at de tilpasses til faget og utdanningens omfang.

Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er gjengitt i vedlegg 1.

2.5 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 47:

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

NOKUTs vurdering:

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.6 Opptakskrav

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 7:

«Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...] eller tilsvarende realkompetanse.

[...]

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. [...]

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanningen. [...]

NOKUTs vurdering:

Opptakskravet er ikke i samsvar med regelverket.

Opptakskravet til utdanningen er relevant fag-/svennebrev eller tilsvarende realkompetanse. Fagskolen skriver i søknaden at aktuelle fag- og svennebrev er:

- Industrisnekkerfag
- Industrimalerfag
- Industriell overflatebehandling

- Limtreproduksjonsfag
- Møbelsnekkerfag
- Tømrerfag
- Trelastfag
- Trevare –og bygginnredningsfag

NOKUT vurderer det formelle opptakskravet som relevant for utdanningen.

NOKUT har vurdert fagskolens bestemmelser om opptak på bakgrunn av realkompetanse, og mener de ikke er i tråd med fagskoleforskriften § 7.

En realkompetansevurdering skal gjøres for å fastslå om søkere har kompetanse tilsvarende det formelle opptakskravet til utdanningen. For opptak på bakgrunn av realkompetansevurdering krever fagskolen minst fem års relevant arbeidserfaring.

Regelverket åpner ikke for at fagskoler kan stille krav om et visst antall år yrkeserfaring for at søkere skal kunne få sin kompetanse vurdert ettersom realkompetanse kan oppnås på flere måter, jf. fagskoleforskriften § 2, andre ledd.

Bestemmelsene om opptak på grunnlag er realkompetansevurdering er ikke i samsvar med regelverket. Fagskolen må endre og oppdatere opptakskravene i henhold til gjeldene lovverk.

2.7 Politiattest

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 27:

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, kan fagskolen bestemme at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning. [...]»

NOKUTs vurdering:

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.8 Skikkethetsvurdering

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 26:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

NOKUTs vurdering:

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Fagmiljø og sensorer

2.9.1 Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen – størrelse og kravspesifikasjon

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3:

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.

[...]

Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. [...]»

NOKUTs vurdering:

Fagmiljøet oppfyller ikke regelverkets krav til størrelse og kompetanse.

Fagskolen skriver i søknadsskjemaet at det er satt av én faglærer per studentkull som skal være på maksimalt 25 studenter per modul. I søknadsskjemaet har fagskolen forklart fagmiljøets størrelse ved å skrive at «[e]tt lærerårsverk på fagskolen regnes som 668 t/år. Totalt medgått tid for en lærer i en modul er 65 t.». Søker kommer derfor fram til at det er satt av 0,1 årsverk per modul på 5 studiepoeng.

Det er satt av samme ressurser på alle de omsøkte modulene fra søker, og vi vurderer at dette ikke er nok. Vi anser at 0,1 årsverk per modul er for lite. Med tanke på omfanget av læringsutbyttebeskrivelsene og modulens innhold, er dette ikke tilstrekkelig. Søker skriver også at fagskolen har et stabilt teknisk fagmiljø og at det er

tilknyttet rundt 25 lærere ved 8 andre tekniske utdanninger. Dette skal dermed tilsi at undervisningspersonalet er stort og stabilt og at andre ansatte kan bidra med undervisning ved sykdom eller annet fravær. I tillegg skriver søker at fagskolen har kontakt med aktuelle fagpersoner fra yrkesfeltet som ved behov kan bidra i undervisning. Det er positivt at fagskolen har god tilgang på vikarer, men som pekt på over, må det settes av større ressurser til den daglige driften av utdanningen.

Det er lagt ved en felles tabell for fagmiljøet for alle fem modulene i bransjeprogrammet Treindustri. Tre ansatte har roller i alle modulene, disse tre har formell pedagogisk kompetanse samt nettpedagogikk. En av disse er faglig ansvarlig for alle modulene og en er utdanningsfaglig ansvarlig for alle modulene. I tillegg er det oppført emneansvarlig underviser for hver modul. Det varierer hvilken kompetanse som er oppgitt for emneansvarlige. For *Bærekraft* er det oppgitt at vedkommende har Master i Kjemiteknikk NTNU, kurs i Bærekraftig industri, undervisningserfaring fra Bærekraft Prosessindustri og noe yrkeserfaring med Energiledelse.

I kravspesifikasjonen er det angitt at undervisningspersonalet og sensorer skal ha bachelor/master innen tekniske fag og minimum 3 år relevant praksis. Eksempler på relevant praksis er erfaring med bærekraft og sentrale miljø- og klimautfordringer, ressurser og ressurseffektivisering knyttet til produksjonsprosesser og verdikjeder og sirkulær økonomi. Kravspesifikasjonen framstår som svært kortfattet og generell og det stilles ikke krav til nettpedagogikk eller pedagogisk kompetanse. Som det er skrevet i NOKUTs veileder, er det viktig at søker beskriver «formell utdanning og uformell kompetanse, digital og teknisk kompetanse, samt utdanningsfaglig kompetanse» i kravspesifikasjonen. Det må være «samsvar mellom behovene utdanningen løser ut og kompetansen som fagmiljøet samlet sett skal dekke.»

NOKUT vurderer at kravene til formell kompetanse er oppfylt med det som er angitt i tabellen for undervisningspersonalet. Fagskolen må imidlertid endre kravspesifikasjonen og stille spesifikke krav til formell utdanning, pedagogisk kompetanse og nettpedagogikk. Fagskolen må også sette av flere ressurser til den daglige driften av utdanningen.

NOKUT anbefaler fagskolen å utforme en felles kravspesifikasjon for alle modulene som inngår i bransjeprogrammet. Dette vil gjøre det enklere for fagskolen å skaffe oversikt over kravene til undervisningspersonalet og sensorer og samkjøre disse.

2.9.2 Den utdanningsfaglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3:

«Utdanningen skal ha en [...]

b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

NOKUTs vurdering:

Den utdanningsfaglige ansvarlig har relevant utdanningsfaglig kompetanse. Fagskolen oppgir i søknaden, og i tabell for fagmiljø, at utdanningsfaglig ansvarlig har en PPU-utdanning fra 2006, samt kurs i nettpedagogikk etter Vestfoldmodellen. Pedagogisk ansvarlig har også 5 års relevant erfaring som lærer ved Fagskolen i Agder og er i dag ansatt i 100 prosent stilling der.

2.9.3 Den faglig ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3:

«Utdanningen skal ha en

- a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.»

NOKUTs vurdering:

Faglig ansvarlig har faglig relevant utdanning i tråd med regelverket, og det er dokumentert at vedkommende er tilsatt i minimum 50 prosent stilling.

Fagskolen oppgir at faglig ansvarlig ved skolen er ansatt i 100 prosent stilling.

Vedkommende har følgende faglig kompetanse:

- Fagskoleutdanning i bygningsteknikk fra 2003
- Bachelor i byggdesign fra UiA fra 2008
- PPU fra UiA fra 2014
- kurs i nettpedagogikk etter Vestfoldmodellen
- Pågående BIM-utdanning ved Fagskolen i Innlandet.

Sammensetningen av denne erfaringen og kompetansen tilsier at faglig ansvarlig oppfyller kravet.

2.9.4 Sensorenes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

NOKUTs vurdering:

Sensorene har ikke tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet i emnet eller utdanningen.

For alle modulene i bransjeprogrammet er det i søknadsskjemaet oppgitt at sensor skal ha bachelorgrad bygg, minimum tre år relevant praksis samt PPU.

I kravspesifikasjonen er det oppgitt at intern sensor skal ha samme kompetanse som undervisningspersonalet. Det er ikke gjort rede for krav til ekstern sensor. Vi ønsker å peke på at fagskolen må sikre en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningen jf. § fagskoleloven § 21 første avsnitt.

NOKUT vurderer kravene til sensors kompetanse som er skrevet i søknadsskjemaet som tilfredsstillende, men fagskolen må oppdatere kravspesifikasjonen med tilsvarende krav for at kravene til sensors kompetanse skal vurderes som oppfylt.

NOKUT anbefaler at dere utformer en felles kravspesifikasjon for alle modulene som inngår i bransjeprogrammet.

2.9.5 Praksisveiledernes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

NOKUTs vurdering:

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser hentet fra søknadsskjema

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om sentrale begreper knyttet til bærekraft
- har innsikt i globale miljø- og klimautfordringer
- har kjennskap til ressurser, deres livsløp og verdikjeder, og egen bedrifts plass og betydning i en verdikjede
- har kunnskap om bedriftens miljøpåvirkning, og hvilke miljøkrav som stilles til bedriftene
- har kjennskap til tiltak som kan være aktuelle for å skape mer miljøvennlige produkter
- har kjennskap til kostnader ved avfallshåndtering
- har kjennskap til utnytting av avfallet som en ressurs

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende kunnskap om bærekraftig utvikling som grunnlag for egne arbeidsprosesser og beslutninger
- kan kartlegge og identifisere ulike forbedringstiltak for effektiv ressursutnyttelse

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for sammenhenger mellom egen lokal produksjon og globale ressurser, - miljø- og klimautfordringer
- har forståelse for ressursbruk, ressurseffektivitet og sirkulærøkonomi
- har utviklet en positiv holdning til bærekraftig utvikling
- har forståelse for behovet for endring og omstilling knyttet til bærekraftsutfordringer

Vedlegg 2: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

- **Medlem av kontrollkomiteen, Torstein Gaasdalen, Organisasjonen for norske fagskolestudenter (panelleder)**
Gaasdalen har en høyere fagskolegrad fra Fagskolen Innlandets byggtekniske linje, med fordypning innen stål og betong. Gaasdalen har hatt ulike verv innen fagskolepolitikk, blant annet i det lokale studentrådsstyret, lokal klagenemnd, Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF) og Nasjonalt Fagskoleråd. I tillegg til vervene har han representert studentene i forskjellige arbeidsgrupper med fokus på fagskole. Gaasdalen jobber i dag som prosjektleder i Profilteam AS, og er leder av kontrollkomiteen i ONF. Gaasdalen har god erfaring som sakkyndig representant for NOKUT, senest i pilot 2 for ny akkrediteringsprosess som ble gjennomført våren 2020.
- **Henning Skau, nestleder i Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF)**
Henning Skau er utdannet produksjonsteknikker og har en høyere fagskolegrad i «Industriell Digitalisering» fra Fagskolen Tinius Olsen. Ved siden av studier på High School i USA jobbet han som sjefsmekaniker for Texas Torque Robotics. Skau har undervist i flere tekniske fag innenfor teknikk og industriell produksjon i videregående skole, samt undervist i 3D-modellering på Fagskolen Tinius Olsen. Han var prosjektleder ved Kongsberg Vitensenter, der han ledet en gruppe ungdommer i å prosjektere bygging av en robot. Skau har hatt flere tillits- og styreverv i idretten, fellesforbundet og arbeid. Ved Fagskolen Tinius Olsen, var han studentrådsleder, styremedlem og representant i kvalitetsutvalget. Skau er nestleder i ONF, hvor han også er medlem av hovedstyret og representant i en rekke utvalg. Han har hatt flere oppdrag som sakkyndig for NOKUT.
- **Førsteamanuensis Inger Vagle, OsloMet**
Vagle er utdannet elektromontør, elektroinstallatør og har tatt teknisk fagskole innen elkraft. Videre har hun PPU, veiledningspedagogikk og hovedfag i yrkespedagogikk. Hun har jobbet i elektrobransjen i cirka 20 år, blant annet som selvstendig næringsdrivende elektroinstallatør. Samtidig som hun drev eget firma, jobbet hun som lærer i elektrofag ved Etterstad videregående skole. Hun

har avlagt doktorgrad ved Roskilde Universitet. De siste årene har hun jobbet ved OsloMet, hvor hun nå er førsteamanuensis. Vagle har vært med i læreplangrupper på elektrofag og i prøvenemnden for fagprøven i elektrofag, og sitter i arbeidsutvalget i nasjonalt faglig råd i elektro. Hun sitter som medlem av utdanningsutvalget for fakultet for lærerutdanning ved OsloMet. Hun har hatt flere oppdrag som sakkyndig for NOKUT, blant annet i akkreditering av fagområdet teknisk ved Fagskolen i Østfold.

- **Rådgiver Asgeir Finserås, Trøndelag høyere yrkesfagskole**

Asgeir Finserås er utdannet maskiningeniør fra Trondheim ingeniørhøgskole 1979. Finserås har variert erfaring fra ulike stillinger i industrien. Han har vært tilsatt som lærer i tekniske fag ved Stjørdal fagskole fra 1992, og som avdelingsleder/pedagogisk ansvarlig fra 2001 til 2019. Fra august 2019 er Finserås tilsatt som rådgiver ved Trøndelag høyere yrkesfagskole. Finserås har bidratt flere ganger ved utarbeidelse og revisjoner av nasjonale læreplaner for teknisk fagskole. Finserås gjennomførte praktisk pedagogisk utdanning og 1. avdeling spesped. ved høgskolen i Nord-Trøndelag i 1996–1998. Han har også gjennomført relevant teknisk etterutdanning ved NTNU. Finserås er sertifisert som «European expert in maintenance management» av EFNMS (European federation of national maintenance societies). Han har hatt flere oppdrag som sakkyndig for NOKUT.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 fjerde avsnitt.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO